

Дослідження «Створення умов для всебічного розвитку підлітків» (демоверсія аналітичної довідки)

На виконання наказу Головного управління освіти і науки виконавчого органу Київський міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 26.10. 2012 р. № 252 Центром науково-освітніх інновацій та моніторингу 27 листопада 2012 року було проведено дослідження «Створення умов у загальноосвітніх навчальних закладах м. Києва для всебічного розвитку підлітків».

Тема дослідження

Створення умов у загальноосвітніх навчальних закладах м. Києва для всебічного розвитку підлітків.

Об'єкт дослідження – процес виховання підлітків.

Предмет дослідження – умови, соціально-педагогічні чинники, що впливають на розвиток підлітків.

Мета дослідження – вивчення умов, педагогічних, соціально-психологічних чинників, що сприяють усебічному розвитку підлітків.

Загальна характеристика складу учасників дослідження

У дослідженні брали участь 2942 респонденти із 173 загальноосвітніх навчальних закладів (ЗНЗ) м. Києва, а саме: 173 заступники директора ЗНЗ; 173 класні керівники; 2596 учнів.

Висновки за результатами дослідження

1. За результатами дослідження, загалом у ЗНЗ м. Києва створені комфортні соціально-психологічні умови для всебічного розвитку підлітків: більшості опитаних підлітків подобається навчатися у ЗНЗ, вони комфортно почуваються у класі та задоволені своїми стосунками з однокласниками.

2. Майже у всіх ЗНЗ педагогічні працівники використовують у своїй роботі інноваційні педагогічні технології чи їх елементи.

3. Більшість підлітків мають розвинуті вольові якості, сформовані духовно-моральні цінності та активну життєву позицію: поважають старших за віком; намагаються допомагати іншим людям, якщо вони цього потребують; вважають, що кожний громадянин повинен дбати про розвиток своєї країни; що порядна людина повинна жити відповідно до законів моралі та власної совісті; що праця для людини є реалізацією власних сил і можливостей, засобом для існування. Разом з тим п'ята частина вважає працю потребою організму, а 4,7 % – неприємним обов'язком.

4. Результати дослідження виявили, що десята частина підлітків потребує педагогічно-виховної корекції. Це пов'язано з тим, що їх погляди не збігаються з загальноприйнятими нормами та не відповідають духовно-моральним цінностям суспільства.

5. Учні загальноосвітніх навчальних закладів м. Києва найбільше цінують у людях чесність, правдивість, почуття гумору, повагу до інших та доброту; найменше – гордість, практичність, самокритичність, толерантність. Кожний п'ятий учень цінує уміння досягти бажаного та виплутатися з будь-якої ситуації, незалежність поглядів, кожний шостий – толерантність і тільки кожний десятий – самокритичність.

6. За результатами дослідження визначено ієрархію життєвих цінностей учнів: щасливе сімейне життя, здоровий спосіб життя, матеріальне благополуччя, цікава робота. Найменш цінним у життєвих пріоритетах для учнів є активна громадянська позиція, безперервна самоосвіта та влада, впливовість.

7. Відповідно до результатів дослідження, авторитетною особистістю й еталоном наслідування для більшості учнів є батьки, для третини – відомі люди, майже третини – друзі, кожний п'ятий учень копіює поведінку учителів, літературних героїв.

8. Одним із чинників зовнішнього середовища, який впливає на розвиток підлітків є інформаційний простір. Пріоритетною для більшості учнів є інформація, яку вони отримали від батьків, учителів і книг, для майже

половини – отримана з Інтернету. П'ята частина учнів довіряє інформації, отриманій з телепередач. Найменше довіряють інформації від однокласників і з преси.

9. Найбільше київських підлітків турбують такі проблеми хвороба чи розлучення батьків, сварки у родині. Дещо менше – політичні негаразди, відмова батьків купувати те, що учні хочуть, та екологія.

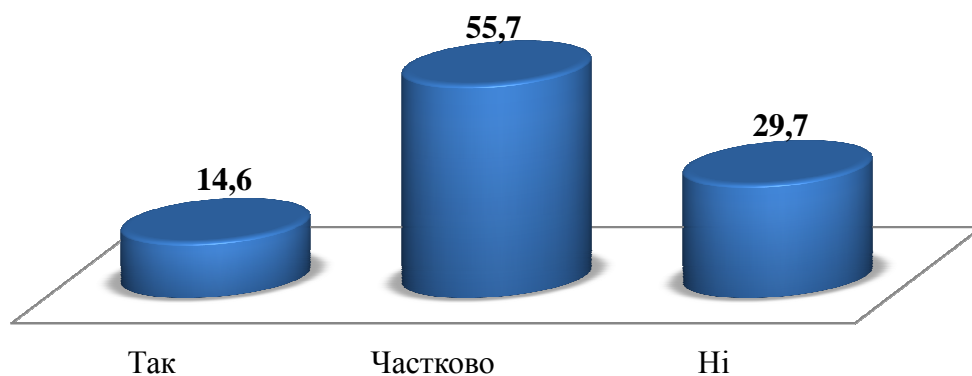
10. Для зміцнення власного здоров'я більшість учнів здійснюють прогулянки на свіжому повітрі, вживають корисні продукти та слідкують за власним здоров'ям, займаються спортом. Майже третина – дотримуються режиму дня та збалансованого харчування.

11. У кожний ЗНЗ проводиться робота щодо попередження асоціальної спрямованості поведінки підлітків, зокрема пропаганда здорового способу життя, залучення учнів до діяльності за інтересами, психологічне тестування учнів.

12. Серед заходів, які проводяться ЗНЗ щодо підтримки учнів, які опинилися у складних життєвих обставинах, найбільш розповсюдженим є проведення бесід з учнями, тематичні заходи з питань правопорушень, залучення дітей до гурткової роботи та супровід практичного психолога чи соціального педагога таких учнів.

13. За результатами дослідження, виявлено деякі проблемні питання, а саме: більшість будівель ЗНЗ м. Києва потребує ремонту, необхідна модернізація матеріально-технічної бази ЗНЗ, зокрема забезпечення сучасними технічними засобами навчання, комп'ютерної технікою, Інтернетом.

Розподіл відповідей учнів на запитання: «Чи хотіли б Ви щось змінити у навчальному процесі?», (у відсотках)

Розподіл відповідей учнів на запитання: «Чи подобається Вам навчатись у школі?», (у відсотках)

